

ISANKINATZINIRI HEBER-IITI

Pawa ityaantakiri Itomi inkinkithata-kotairi

¹ Pairani, ininti-rika Pawa iyota-kayiri awaisatzitini ompaityaa-rika, iriitaki Kamantan-tzinkari amironi ñaantsi. Oshiki yapii-yapiitakiro Pawa, tzimatsi imatakaa-yitakiriri Kamantan-tzinkari-payi. ² Iro kantacha owakira ityaanta-kayiri Itomi irirori inkinkithata-kotairi. Tima iriitaki Itomi iwitsika-kaaki pairani iroka kipatsi, iriitaki yasitakaaka okaratz iwitsika-yitakiri. ³ Iriitaki Itomi ikimita-kaantakari iriimi iwaniinkatani, siparyaa ikanta. Ari ikimiwaitari tsika ikanta Asitariri. Tima sintsin-kantsi onatzi iñaanitari, irootaki asi owantarori tsika okanta-jaanta owakira iwitsika-itakiro. Tima imonkarata-paintziro pairani omatantakari ikitisirita-kaantai, ijatai inkitiki, saikapaji irakopiroriki Asitariri itsipata-paari ipinkathari-wintantzi. ⁴ Ari opoñaanakari yanaako-yitziri Imaninkariti Pawa, antaroiti yiriipiota-kaitairi.

Iriitaki Itomi anaakoyitairiri Maninkariiti

⁵ Tima Pawa kantawairi:
Notomi nowimi awiroka.
Naakataki pirintana iroñaaka.
Ikantawajiri aajatz:
Naaka tomitajyaarini,
iriritajyaana irirori.

Tima tikatsira aparoni Maninkari inkantiri Pawa kimityaaroni iroka ñaantsi. ⁶ Apaata aririka yapiitajiro intyaantajiri aka kipatsiki itarori itomni, inkantaiti:

Intharowinta-jyaari maaroni Imaninkariti Pawa. ⁷ Tzimatsi aajatzi ikinkithata-koitziri Maninkariti, iroka ikantaiti:

Iriitaki matakairi Imaninkariti inkimitakotyaaaro tampyainka.

Iriitaki matakairi ityaankani-payi inkimitakotyaarimi paamari.

⁸ Irooma aririka inkinkithata-kotiri Itomi irirori, iroka ikantzi:

Pawa, pasi piwairo awiroka pimpinkathari-wintantai.

Ari pinkimita-kota-jyaari pinkathari-payi otzimimotziri iyariwati imatantari ipinkathari-wintantzi.

Iro kantacha awiroka mataironi pintampatzikasiritai aririka pimpinkathari-wintantai.

⁹ Awiroka kowirori kamiithari, irooma kaaripirori oshiki owatsimaimi.

Irootaki isaipatzii-totan-taamiri Pawa, pimpinkatha-ritan-tajyaari. Iriitaki piyawani matakimirori.

Isaitan-taamiro yiinkantsi ari okanta pikimosiritan-taari, panaa-kotairi pitsipata-piinta-witari.

¹⁰ Iroka pasini ikinkithata-kotai-tziri Itomi, ikantaitaki:

Pinkathari, owakira itantanakari pairani awirokataki owitsikakiro kipatsi.

Awirokataki owitsika-jaantakiro inkiti.

11 Iroka okaratzi piwitsikakiri, aritaki apirotajyaa apaata, irooma awiroka pasi piwairo. Ari onkimita-jyaaro okaratzi piwitsikani aparoni paisato-masiri kithaarintsi.

12 Tima aririka ompai-sato-masitaki piithaari, pankowii-maitziro, paminaji pasini owakirari pinkithaata-jyaari.

Ari pinkimitaa-jirori apaata piwitsikani kipatsi aajatzi inkiti.

Irooma awiroka pasi piwairo airo pipasini-waitaji.

Airo papirotaatsi.

13 Ikinkithata-koitairi aajatzi, ikantaitzi: Pisaikapaji nakopiroki, ampinkathari-wintanti, Irojatzi noitsinampaan-tajyaariri kisaniintzimiri, Aripaiti intyirowa-sita-jyaami, pimakoryaa-kitzitan-tajyaari.

Tima tikatsi Maninkari inkimita-kaantiri Pawa inkamantiri iroka. * **14** Tima maaroni Maninkariiti, apatziro ityaantai-tziri yamitako-yitairi atziri-payi awisako-siri-yitaa-tsiri.

2

Antaro wawisaako-siritaantsi

1 Ontzimatyii ankimirantiro okaratzi iyomitaaита-kairi, onkantyaa airo awashaantantaro. **2** Tikatsi matironi iwasiñaajiro ikamantantakiri pairani Maninkariiti, ityaantan-taita-kariri. Tima maaroni kaari owakimpitatyaaroni inkimisantairo, iwasankitaaitakiri ipiyathatakaro. **3** Aroka

* **1:13** makoryaa-kitzitaantsi

imapiroiti iwasankitaaitai airorika owakimpita-yitaaro ikinkithata-koitziro antaro awisako-siritaantsi, okaratzi yitapaintari Awinkathariti Jesús ikinkithata-paintziro. Tima irootaki ikamantayita-kayiri arokaiti akaratzi akima-jaanta-yitakiro. ⁴ Iriita-jaantaki Pawa oyotakaayita-kayirori omapirotatyaaa okaratzi ikamantai-takairi, tima imatakaan-takiro itasonka-wintan-taitzi, iñaakakaan-takiro kaari iñiita-piintzi, Tasorinkantsi antakaan-takiro iroka, ari omata-jaantakari inintziri Pawa.

Ikaratzi matakirori iwawisaako-siritantzi

⁵ Okaratzira nokinkithata-kota-kimiri, kaarira Maninkariiti imatakairi Pawa impinkathari-wintairo tsika asaikayitaji apaata. ⁶ atziri-payi inatyii mataironi impinkathari-wintantai. Tima iroka ikantaitaki pairani:

¿Iriipiroma inatzii atziri-payi pikinkisiryaa-kotan-tariri?

¿Paitama pinintantari pinisironka-yitairi yokaiti?

⁷ kapichini iñiilo iroñaaka atziri-payi ti yanaa-kotanti, iriitaki Maninkariiti anaakoniintakiriri.

Iro kantacha, irootaintsi pamathaitairi impinkathari-tsitan-tyaari, ontzimi-motairi iwaniinkaro.

Iriitaki anaayita-jirini maaroni piwitsikani.

⁸ Pinkimita-kaajyaari ikantaranki makoryaa-kitzitan-tariri iiisanaintani, impirayitajyaari maaroni.

Arira inkanta-kaayita-jyaari Pawa atziri-payi, tima airo itzimaji aparoni kaari anaakotantaatsini. Iro kantacha, tikiraata iñiirota iroñaaka atziri-payi impinkathari-wintanti.⁹ Iro kantacha tzimatsi aparoni atziri ityaankaitakiri, irijatzi ñaapaintzirori kapichiini ti yanaakotanti, imatzita-taikaro Maninkariiti yanaakiri irirori. Iriitakira nokanta-kotziri Jesús. Tima iriitaki ñaakirori ikimaatsitaka irojatzi ikamantakari, ipoñaa yamathaitai-tairi ari okanta ipinkathari-wintan-taari, otzimi-motairi iwani-inkaro. Irootakira ikamawintan-takairi maaroni, tima antaroiti ikawinthaa-yitaji Pawa.

¹⁰ Oshiki otampatzika-taiki tsika ikinakaakiro Pawa isinitakiri Jesús yatsipita-kowintai, ari ithotyaa-kirori Jesús onkarati yantiri. Tima Yoka, asiyitariri maaroni, kantakaan-tzirori itzimayitan-takari maaroni, irijatzita-jaantaki atsipita-kowintaari, iwawisaako-siri-yitairi, ari onkantyaa intsipatan-tajyaariri, maaroni itomitarri anta iwaniinkaroki. ¹¹ Iroka okanta-kota-jaanta, ikimita-kaantai Jesús iririntzi, tima ari akaratziri arintari Pawa. Iririntari irirori ikitisirita-kaantzi, aririntari aajatzi arokaiti ikitisirita-kaayitaira Jesús. ¹² Irootaki ikantan-takari pairani:

Nonkinkithata-kotaimi awiroka isaikayitzi
nirintzi-yitaari,

Tsika-rika yapatota-piintayita, ari nowisiryaa-winta-jyaamiri nompanthaa-wiintaimi.

¹³ Ikantaki aajatzi:

Nawintaani nowajiri Pawa.

Ipoñaa ikantzi aajatzi:

Yoka Naaka, notsipa-yitaari itomiiti Pawa ikaratzi aamaako-winta-kaanari.

¹⁴ Akanta-jaanta-yitaka arokaiti atziritzi, otzimi awatha, otzimi iraani, ari ikanta-paintari aajatzi Jesús, irootaki omatantakari ikami. Aripaiti yiitsinampaa-kiriri Kamaari. Tima ontzimi-mowitaari irirori Kamaari isintsinka imaimanitan-tayitariri ikaratzi kamayita-tsiri. ¹⁵ Ari ikinakaa-kirori Saipatzii-totaari yookakaa-wintan-tairi atharowan-tayitaro kaamanitaantsi, kimiwaita-nakami atzirita-nakityiimi kaamanitaantsi irootakimi ompi-rayita-nakaimi. ¹⁶ Omapiro, kaarira Maninkariiti impoka-sitaki Saipatzii-totaari inisironka-yitairi. Arokara ipoka-sitaki, icharini-yitaira awaisatzitini Abraham. ¹⁷ Irootaki yatzirita-jaantan-takari ikimita-paakai aroka yirintzi-yitaira, ari okanta ithotyaan-taarori irirori ininta-piinta-witakari ithotyiromi Ompira-tasorintsi-pirori. Tima yasitakaakari Pawa yatsipita-kaani ipyaakotan-taarori ikaaripiro-siri-witaka atziri-payi. Oshiki inisironkatan-tataiki irirori, yiriipirotaki imatantaarori ithotyaa-jairo irirori. ¹⁸ Tima yatzirita-paintzi irirori Jesús ikimaatsita-kaitakari, iniwisiryaa-kaawitai-takari. Irootaki imatantarori ironaaka inisironka-yitai akaratzi inizi-sirita-kaawaitai-tairo kaari-pirori-payi.

3

Iriitaki Jesús anaakotziriri Moisés

¹ Iyikiiti oitisiritaari, nonkanta-jiitimi pikaratzi ikaima-siritaimi Inkiti-satzi: Pinkinkisiryaa-kotairi Saipatzii-totaari Jesús, apaitziri "Awintaani". Iriitaki kimitakariri aparoni Tyankaari, irijatzi kimitakariri aparoni Ompira-tasorintsi-pirori. ² Ikantaranki aparoni Tyankaari yiriapiro-wintziro okaratzi ikantziriri otyaantziriri. Ari ikantakari aajatzi Jesús. Ikimita-kotakari awaisatzitini Moisés, yiriapiro-winta-kiniri ishininka-payi yasiyitari Pawa, ipaitai-takiri "Inampi-panko Pawa." ³ Iro kantacha iriitakira Jesús matzirori yiriapiro-rotzi, yanaa-kotziri awaisatzitini Moisés, tima iriitaki owitsika-kiriri pairani. Osiyawaitaro ikantaitapiintzi: "Piñaapinkathatiro nowanko." Tima kaari pankotsi impinka-thaitiri, iri impinka-thaiti asitarori iwanko. Tima tsika itzimi owitsika-kirori pankotsi, iriitaki iriapirota-tsiri. ⁴ Iriitaki asitaro pankotsi tsika itzimi owitsika-kirori, ari ikimitaakiro pairani Pawa iwitsikantayita-karori maaroni. ⁵ Ikantaitzi:

Moisés iriapiro-winta-kiriri ishininka-payi ipaitai-tziri "Inampi-panko Pawa."

Iro kantacha apatziro ikimi-matsitakari irirori aparoni ompirataari, inkinkitha-yitairo onkarati awisatsini. ⁶ Iriima Saipatzii-totaari, iriita-jaantaki tomintariri asitarori pankotsi, iriitaki jiwaitairi ikaratzi ikimita-kaantai-taari pankotsi. Aritakira ankaaratairai arokaiti yokaiti ipaitaitakiri "Inampi-panko Pawa" aririka ariapiro-wintajiri, aminawotsiki ankantajiri ayaakoniintani irojatzi owiraanta-paakyaaroni kitaitiri.

Makoryaa-mintotsi yasitari Pawa

⁷ Iroka ikantakiri Tasorinkantsi:

Pinkimairi iroñaaka Pawa iñaawaitzi, ikantzi:

⁸ Airo pikiso-siri-waitzi.

Pikimitari = kari pithoka-sita-kanari pairani
iñaanta-siri-waitakana otzisi-masiki

⁹ Arira inintakaa-witakana piwaisatzitini
nowasankitaa-yitrimi, iñaanta-siri-
waitakana,

Iñaawijiitakaro nonisironkatakari okaratzi 40
osarintsi.

¹⁰ Irootaki nokisan-tanakari,

Nokantaki: Irasi iwiro intzipina-siri-waiti,

Ti yanta-piintajiro nokowakairiri.

¹¹ Noyatsima-nikiini nokantanaki:

Airora nariita-kaayitaari nomakoryaa-mintoki.

¹² Iyikiiti, paamaiyaa piwashaantziri = kari
Pawa, Añaanita-tsiri. Airo pikaaripiro-
siri-waitzi, airo pithainka-siri-waitzi. ¹³ Iro
kamiithatatsi piwintha-sirita-wakaa-piintajyaa
pisiriyitaiyaa. Pitaa-nakyaa-roota iroñaaka
ari onkantyaa airo yamatawitai-tantami
pantayitairo kaari-pirori, iro kisosirita-
kaawaitimini. ¹⁴ Irooma aririka oisokiro-pirota-
najyaari Saipatzii-totaari, irojatzi owiraanta-
paakyaaroni kitaitiri, aritaki añaajiro intsipa-
wintha-yitai. ¹⁵ Irootaki ikantan-taitari:

Pinkimairi iñaawaitzi Pawa, ikantzi:

Airo pikiso-siri-waitzi.

Pikimitari = kari pithoka-sita-kanari pairani.

¹⁶ ¿Itzimikama pithoka-sita-kariri ikimataa-
witakaro iñaani Pawa? ¿Kaarima yokaiti
ijiwatakiri pairani Moisés ipoñaakaakari

Apitantoniki? ¹⁷ ¿Itzimikama ikisa-piintakiri Pawa okaratz 40 osarintsi? ¿Kaarima antapiinta-kirori kaari-pirori, apirotain-chari otzisi-masiki? ¹⁸ ¿Itzimikama ikinkithata-koitaki inkantaitaki:
 Airora nariita-kaayitaari nomakoryaa-mintoki?
 ¿Kaarima ipaitai-takiri piyathariiti? ¹⁹ Ari añaigorori opaita kantakaan-tzirori kaari yariita-kaantai-taari, tima iro kantakaan-takirori ti inkimisanta-jiiti.

4

¹ Ainirora otzimi ikasiya-kaakairi arokaiti okimiwaitakaro yariita-kaayitaimi imakoryaa-mintoki. Irootaki pimpinkathatan-tajyaariri, otzimi-kari otzikawa-kimini airo pariitantaja.

* ² Tima ankimayitajiro arokaiti Kamiithari Ñaantsi, ari akimiyitaari ikanta awaisatzitini pairani. Iro kantacha ti yanintaa-tzimaityaaro yokaiti ikimako-yiwita-wakari, tima ti yawintaa-sirita-nakyaaaro ikimayi-witakari. ³ Irooma arokaiti awintaa-yitakari, aritaki yariita-kaayitai

* **4:1** Iroka imakoryaa-minto, tzimatsi siyakaa-winta-chari aka. Pairani imakoryaan-takari Pawa iwitsikakiro kipatsi, ikimita-kaantakiro “imakoryaa-minto” iroka 7-tatsiri kitaitiri imakoryaan-takari. Okanta osamanitaki pairani, isitowaji Judá-ití anta Apitantoniki, 40 osarintsi ikina-kina-waiyitaki, irojatzi yariitan-takari kipatsiki ikasiya-kaakiriri Pawa. Irojatzira iroka kipatsi ipaitai-takiri “imakoryaa-minto.” Iroka siyakaa-winta-chari “Imakoryaa-minto” iriitaki kimisantzin-kariiti, tima tzimatsi kantatsiri: “Iro inkiti imakoryaa-minto kimisantzin-kariiti.” Tzimatsi pasini kantatsiri: “Iro ‘imakoryaa-minto’ iroka awintaa-siritani iwawisaako-siritan Pawa, tima ti onkowa-jaantyaa iñaasintsi-waitaityaa yawisako-siritan-tajyaari.”

imakoryaa-mintoki. Iroka ikinkithata-kotakiro imakoryaa-minto, ikantaki:

Noyatsima-nikiini nokantanaki:

Airora nariita-kaayitaari nomakoryaa-mintoki. Iro ikanta-kotziri Pawa ithonka-kirora pairani yantawaitani owakira iwitsikan-takarori kipatsi.
⁴ Tima tzimatsi tsika oñaawinta-kota 7-tatsiri kitaitiri, ikantaitzi:

Iroka 7-tatsiri kitaitiri ari ikarata-paakiro yantawairi Pawa, imakoryaaki.

⁵ Iroka makoryaantsi irojatzira ikantakoi-tziri, ikantai-tziri:

Airora nariita-kaayitaari nomakoryaa-mintoki.

⁶ Ari okantari. Irootaki intziman-tayita-jaari makoryaa-siri-yitaa-tsini. Iriima pasini-payi itayiwita-karori, ti yariiyitajyaa, tima ti inkimisanti ikinkitha-witai-takaniri Kamiithari Ñaantsi. ⁷ Okanta awisaki pairani oshiki osarintsi, yapiitajiro Pawa ikinkithata-kotairo pasini imakoryaa-minto, ipaitajiro “iroñaaka.” Irootakira isankinata-kotairi awaisatzitini David, ikantaki:

Pinkimairi “iroñaaka” Pawa iñaawaitzi, ikantzi:
 Airo pikiso-siri-waitzi.

⁸ Ari imatakiromi pairani Josué imakoryaa-pirota-kaayitairimi awaisatzitini, airotaya yapiitairomi Pawa iñaawintairomi pasini imakoryaa-minto. ⁹ Arira ayotziri tzimatsi siyakaa-winta-chari imakoryaa-minto-pirota-jaari yasiyitaari Pawa. ¹⁰ Irootaki isiyakaa-wintakiri pairani Pawa imakoryaa-wintakiro

yantawairi ithonka-kirora. Ari inkanta-jyaari inkarati makoryaa-siri-yitaa-tsini aririka onthonka-jyaari yantawairi.

¹¹ Ontzima-tyiira añaasiko-winta-jyaaro ariitan-tajyaari tsika amakoryaa-siri-yitai, asiyayitaari = kari piyatha-yitain-chari pairani. ¹² Tima owañaantani okatantzi iñaani Pawa, sintsiñaani okanta. Okimitaro osataa-mintotsi thoimpi-pirota-tsiri apiminitiki, ti oshintakantatyaaa ontoshino-tonki-yitanti irojatzi inthompoi iipathan-tsiki. Iro mapirotzirori iñaani Pawa kimiwaitaka ontosirita-tyiimi, ari okanta oyotakaan-tantarori ipampithasiritaitari, ikowa-siritai-tziri aajatzi. ¹³ Tima inkarati iwitsika-yitakiri Pawa, tikatsira matironi imanapithatyaari airo iñaantari. Pawa iyota-kotairo maaroni antayitakiri, iriitaki aminako-yitaironi aajatzi.

Iriitaki Jesús anaakotziri Ompira-tasorintsi-pirori

¹⁴ Yoka Jesús Itomi Pawa, iriitaki anaapirotakirori inkiti. Iriitaki ankimita-kaantyaa Impira-tasorintsi-pirori. Irootaki oisokirotan-tyaariri awintaa-siri awayitairi, ikimaitakai akantaki: "Nokimisantajiri Jesús." ¹⁵ Tima yoka Jesús ikimitari Impira-tasorintsi-pirori, irootaki inisironka-yitan-tairi ontzimi-rika pomirintsitzimoyitaini. Tima pairani tzimawitaka irirori ikowa-siri-witakari, ari ikimita-kotajai arokaiti añaayitzirora awishimo-yitairi. Iro kantacha tira inkaaripirotaa-jata-painti kapichiini irirori. ¹⁶ Irootaki awintaan-tyaariri amamana-tairi

Jesús, asiyakaan-tajiro ajatasitaa-tyiirimi tsika impinkatha-ritaji. Aritaki inisironka-yitai, ari inkawinthaa-yitai ankowityaa-siri-waiti-rika.

5

¹ Tima Pawa owakiriri pairani Impira-tasorintsi-pirori. Iriitaki kantako-winta-yitairini atziri-payi kaaripiro-siri-yitatsiri. Iriitaki pomiyitaironi yatsipita-kaani yasitakai-tariri Pawa. ² Tima atziri inaki yoka Impira-tasorintsitaari, otzimi-motziri irirori pomirintsitzi-moyitariri. Irootaki iyotantarori yamatsinka-wintari tzipina-siri-waiyita-tsiri atziri-payi ikaratzi pokasitziriri, ikaratzi masontzi-siri-yitatsiri aajatzi. ³ Imatzitaro irirori ipomiwinta yatsipita-kaani inkini impyaakoi-tiniri ikaaripiro-siri-waitzi, yantziro irirori ikimita-piintziniri atziri-payi. ⁴ Tikatsitzimaita Impira-tasorintsitaari owasiwaita-chani apaniroini impira-tasorintsiti, Pawa owayitziriri, ikimitaakiri iwakiri pairani awaisatzitini Aarón.

⁵ Ari ikantakari aajatzi Saipatzii-totaari, ti iriira owasiwaita-chani apaniroini ikimitakotaari Impira-tasorintsitaari inkimosiriwinta-waitan-tyaari. Iriitaki Asitariri Pawa matakirori, ikantziri:

Notomi pinatzi awiroka,
Naakataki pirintanaja iroñaaka.

⁶ Ipoñaa ikantaki aajatzi:

Awiroka asi owaironi pimpira-tasorintsitai,
Ari pinkimityaari ikanta pairani Melquisedec.

⁷ Tima pairani yatzirita-paintzi Saipatzii-totaari, iraaniintaka yamana-mana-tziiri Pawa,

ikaaimatzi sintsiini yamaniri. Tzimataa-witacha Pawa isintsinka, ari onkantakimi yookakaa-wintiri airo iwamaan-taitari. Tima pinkathatasorintsitaniri inaki Saipatzii-totaari, ikimakiri Pawa ikowa-kota-kiriri. ⁸ Okantawitaka yoka Saipatzii-totaari iriiwitaka Itomi Pawa, ikimaatsita-painta. Arira iñiirori tsika okanta ikimisantaitzi. ⁹ Ikanta ithotyaa-kaitakiri yantiri, arira omatakari iwawisaako-siri-yitairi inkarati kimirisantairini, irasi iwiro yawisakotai. ¹⁰ Ari okantakari, Pawa impira-tasorintsita-kaariri Saipatzii-totaari, ari okimitakaro tsika okanta impira-tasorintsita-kaakari pairani Melquisedec.

Ikinkithata-koitziro aririka awashaantiro awintaa-siritari

¹¹ Tzimatsi oshiki nokowawitari noyomitaimiri tsika ikanta-kota yoka. Iro kantacha oshiki opomirintsitaka nomatimiro, tima kisosiri pikanta-yitaka, osamani onkantyaa pinkimathatan-tyaarori. ¹² Tima aritaki osamanitakira, nosiyakaantaki awirokataki yomitaan-tayitanaatsinimi. Iro kantacha ainiro pinintziro impaityaa yomitaa-yitimini awirokaiti, irojatzi yapiitaitimi itayitarori iyomitaan-taitziro iñaani Pawa. Okimiwaitakaro tsika ikantaitziri aparoni ithotaai-tziri, tikira onkanti impaitiri kisoori owaritintsi. ¹³ Ari pikantakari awirokaiti, iriiwai-yitaki iinchaa-niki ithotaitziri, tima tikira piñaanta-piinta-yityaaro piyotan-tyaarori kamiitha-sirita-kaanta-tsiri. ¹⁴ Iriima kimitakariri owayita-karori kisoori

owaritintsi, iriiyitakira ikaratzi ñaanta-piinta-karori, ti ompomirintsitzi-motyaari iyotajiro kamiithata-tsiri aajatzi kaaripirota-tsiri.

6

¹ Ontzimatyii nojata-kairo noyomitaa-pirotimiro pasini tsika ikanta-kota Saipatzii-totaari. Tira onkamiithati napii-napiitimiyo okaratzi piyotzi-yitakari awirokaiti. Tima iyomitaai-takimiro iwashaantai-tziro kaari-pirori kaamani-sirita-kaanta-tsiri. Iyomitaai-takimiro aajatzi yawintaa-siritai-tanaari Pawa. ² Iyomitaai-takimiro aajatzi kiwaataantsi, aajatzi wasipatzii-totaantsi, aajatzi yañaakai-tairi kamayita-tsiri, impoña iwasankitaaitairi kaari-piro-siriri. ³ Irootakira ajatakaan-tyaarori pasiniyita-tsiri noyomitaimiri, inkaminthia riitaki Pawa sinitajaironi. ⁴ Onkaminta airo aminaasi-waita pikimatha-yiwita-wakari, itasonka-winta-witai-takami, inampi-siri-witan-takami Tasorinkantsi, ⁵ piñaayi-witakaro okamiithatzi-motzimi iñaani Pawa, piñaayi-witakaro aajatzi isintsinka yoiñaaronta-yitairi apaata. ⁶ Tima inkarati ñaayiwita-karori isintsinka, ipoñaa iwashaantairo ikimisanta-witakari, airora imataa-jatajiro impiyasiritai iwashaantan-tajaarori iyaari-pironka. Okimiwaitakaro ijatakimi apiitaironi ipaika-kota-kaantairimi Itomi Pawa, okimiwaitakaro iriimi apiitaironi ithainkima-waitairimi tsika ipiyojiitaka atziri-payi. ⁷ Pisiyako-witakaro okantaranki aparoni owaantsi otsinka-pathatziri inkani, aririka impankitan-taityaaro, iroorika

shookayitain-tsini pankirintsi pinaron-tsita-
chari, iriira Pawa tasonka-winta-kiriri pankita-
kirori. ⁸ Irooma iroorika yosiita-chani
oshookaki kitoochii, ipoñaa towarisi, tikatsira
apantyaaroni, katsima-siri inkantyaa pankita-
kirori, intaayii-tairo apaata.

⁹ Irooma awirokaiti, notakoyitaní, noyota-
jaantzi airo pikimita-kotaro okaratzi nosiyaka-
wintakiri, tima noyojiitzi naaka pantanajiro
kamiithari owakira iwawisaako-siritai-takimi.
¹⁰ Tima tampatzika-siri Pawa inatzi, airo
yokawintaimiro pantayitakiri awirokaiti,
pitakoyita-naari ikaratzi yasiyitaari Irirori,
aikiro pijatacaa-tziiro pitakoyitari. *

¹¹ Irootakira nokowako-yitajimirí, ari pinkanta-
piinta-tyiiyaa piñaakan-tairo piriipiro-siri-
yitai, irojatzi omonkara-yitan-tajyaari okaratzi
piyaako-winta-jiitari. ¹² Irootaki airo pipira-
siritan-tawaita awirokaiti, irootaki kamiithatatsi
pinkimita-koyityaari ikaratzi oisokirotarori
ikimisantanaji, ikaratzi akowinta-naarori. Tima
iriitaki aayitironi ikasiya-kaita-kiriri.

¹³ Tima pairani owakira Pawa ikasiya-kaanta-
kariri awaisatzitini Abraham, tikatsira apa-
roni matironi impairyaa-jiniri iwairo Pawa
iyotantyaari omapirotatyaaa imonkara-wainiti.
Apaniro ipairyaaaka iwairo Pawa, ¹⁴ ikantakiri
Abraham:

Omapiro nontasonka-wintimi Naaka.

Naaka shikyaa-jirini pincharinita-jyaari.

* **6:10** yasiyitaari = kitisiriri

15 Tira itharokyaawaitzi awaisatzitini Abraham, amatsinka iyaawintaka, ari okanta iñaantakarori ikasiya-kaita-kiriri. **16** Tima aririka intia-piinti atziri-payi iyoti omapiro-rika omatyaa ikasiya-kaantziri, ipairyiilo iwairo itzimi-rika anajiriri irirori, ari iyotaiti omapiro imonkara-wainitzi. **17** Ari okimiwai-witakaro okaratzi yantakiri Pawa, ipairyaka Irirori iyotantai-tyaari omapiro omatyaa ikasiyakaantakiri. Tikatsi kantironi impasinita-kairo okaratzi ikinkithasiritakari yantiri. **18** Ari okanta otzman-tanakari apiti kaari ikantaitzi impasinita-kaitajiro. Iro omatantari ayotaji ti inthaiya-nityaa Pawa, irootaki oimosirinka-siri-pirotairi arokaiti awintaa-siri-yitaari Irirori, ayotzi ari omonkaratajyaa ayaakoniintari. †
19 Iro ayaako-niintanka isiyakaa-wintai-tziri aka okimitaro aparoni tinari ayiintaatzirori antaroiti pitotsi airo amaatanta. Ari okimitari ayaako-niintanka, ayiinta-siri-piro owayitai. Irootaki kantakaarori ankimita-kotan-tyaariri kyaatsiri itantotai-tantaro tonta-masita-tsiri.
20 Ari añaamampyaa-yitarori arokaiti kantatsi ankyayitaji anta okimitakaro tonta-masita-tsiri, aririka ayaampoirita-najiri Jesús isiyakaa-wintai-takiri kyaintsiri anta okimitakaro tonta-masita-tsiri. Tima iriitaki Jesús isiyakaa-wintakari pairani Melquisedec. Iriitaki Jesús

† **6:18** Tima tzimatsi apiti kanta-kota-chari aka kaari ikantaitzi impasinita-kaitairo. Iroka itarori: “Pawa ti inthaiya-nityaa, aritaki omatakyaa okaratzi ikasiya-kaantakiri.” Iroka apitita-tsiri: “Tikatsi pasinita-kaajironi ipairyaka apaniroini iwairo Pawa, tima tikatsi anaakotirini irirori.”

Impira-tasorintsi-pirori iroñaaka, yasi iwairo irirori.

7

Impira-tasorintsinka Melquisedec

¹ Tima yoka Melquisedec, iriitaki pinkathari-wintan-taintsi pairani Aapatyaawiniki, impira-tasorintsi inatzi Jinoki-satzi Pawa. Iriitaki omonthaa-waariri pairani awaisatzitini Abraham ipiyantaari yapirotakiri iwayiritari pasini pinkathariiti, iyomitaa-wajiri intasonka-wintantyaariri. ² Irijatzi ipaki pairani awaisatzitini Abraham owaararontsi okaratzi yaapithathan-takiri iwayirita. Tima yoka Melquisedec, tzimatsi siyakaa-winta-chari iwairo. Iroka itarori osiyakaa-wintari: “Pinkathari kamiithasiriri.” Iroka apitita-tsiri osiyakaa-wintari iwairo ipinkathari-wintan-tzira Aapatyaawiniki: “Pinkathari saikakaan-tatsiri kamiitha.” * ³ Ti iyotaitiro iwairo asitariri, ti iyotaiti aajatzi itzimi iwaisatzi-titanakari. Kimiwaitaka ti ontzimi-imti tsika ipoñaanaka tsika ithonkaka, ikimitakotakari Itomi Pawa, yasi iwiro irirori Impira-tasorintsitaa-ritzi.

⁴ Ari añiirori iriipirori inatzi Melquisedec. Tima yoka Abraham awaisatzitini arokaiti, iriitaki ipaki pairani okaratzi yaapithatziriri pinkathariiti iwayiri-yitakari. ⁵ Irootaki

* ^{7:2} Iroka okanta-kota ipakiriri pairani awaisatzitini Abraham yoka pinkathari Melquisedec. Aririka yaapithatiri iwayiritani Abraham onkarati 10, aparoni yasitakai-yaari Melquisedec. Ari ikantakirori maaroni yaapithathan-takiri, ontzimi-rika 10, aparoni yasitakai-yaari Melquisedec.

kimitakarori okaratzi yanta-piinta-yitakiri pairani ashininkani Leví-iti. Ipaitziri aparoni ikaratzi tzimi-motziriri ashininka ontzimi-rika onkarati 10, tima irootaki iyota-kotziri Ikantakaan-taitaniki onkarati yantayitiri Impira-tasorintsitaari. Irootaki yamijiitari tima irimirinkaiti icharinita-nakari aajatzi Abraham.

⁶ Iriima Melquisedec kaari ishininka Leví-iti, ti ayotaa-jati ipaita charinitariri. Iro kantacha yoka awaisatzitini Abraham, ikasiyakaa-piroi-takiri pairani, iriita-jaantaki opakiriri Melquisedec aparoni karatatsiri 10 yaapithatan-takiri iwayirita. Ipoñaa yoka Melquisedec iyomitaa-naakiri intasonka-wintai-tantyaariri awaisatzitini Abraham. ⁷ Omapiro ikanta-piintaitzi: “Itzimi-rika tasonka-wintan-tatsiri, yanairira itasonka-wintziri.” ⁸ Itzimi-rika ipaitziri aparoni karatatsiri 10 aka kipatsiki, atziri inayitzi, kaamaniri. Iriima Melquisedec, kimiwaitaka añaanita-tsiri inakimi irirori.

⁹ Irojatzi yantakiri Leví-iti, ipasita-piintaitari. Tima kimiwaitaka iriitakimi pinakowintan-tatsinimi, irootaki yantakiri awaisatzitini Abraham, ¹⁰ yitanakaro ipinako-wintantaki pairani ipasitakari Melquisedec imonthaan-tawaariri ipiyaaro iwayirita. Tikira-mintha intzimaa-jati ashininkani Leví, aritaki ipinako-wintan-tzitaka awaisatzitini Abraham.

¹¹ Pairani ikaratzi Impira-tasorintsitaarita-tsiri, icharini-payi ashininkani Aarón inatzii, iriitaki ipaitziri “Leví-iti.” Ari okanta Ikantakaan-taitakiri. Iro kantacha yokaiti Impira-tasorintsitaari, ti imatiro iwamiitha-

siritanti. Ari imatakiromi, airotaya isankinatakoitaimi pasini Impira-tasorintsitaari kimitaariri yoka Melquisedec, kaari icharinitari Aarón. ¹² Omapiro itzimaji pasini Impira-tasorintsitaari kaari icharinitari ashininkani Aarón. Irootaki ompasinitan-tajyaari Ikantakaan-taitsiri, omatantyaari intzimaji pasini Impira-tasorintsitaari. ¹³ Tima yoka iñaawintai-takiri kimitaariri Melquisedec, kaarira icharini-payi ashininkani Leví, pasini-mirinkaiti inatzii, ti intzimaa-jati aparoni ishininka impira-tasorintsitai-tyaari. [†] ¹⁴ Yoka kimitakariri Melquisedec, iriitaki Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, icharinitakari ashininkani Judá. Tima isankinariki pairani ashininkani Moisés, ti osinitaa-ntsiti impira-tasorintsitaa-riti icharini-yitari Judá.

¹⁵ Ari ayotako-pirotziro ontzimatyii impoki pasini Impira-tasorintsitaari kimityaarini Melquisedec. ¹⁶ Yoka pasini pokatsini, iinasityaa, ontzimi-motiri isintsinka, airo ikaamanitaji. Iriitaki anajiriri pasini-payi Impira-tasorintsitaari ikinkithata-koitakiri pairani Inintakaan-taitaniki, icharini-yitari Leví.

¹⁷ Tima iriitaki ikinkithata-kotai-tziri, ikantaitzi: Awiroka asi owaironi pimpira-tasorintsitai, Ari pinkimityaari ikanta pairani Melquisedec.

¹⁸ Ari okantari, tima okaratzi Ikantakaantawitai-takari, otzimi iwashaantaitiri, ti amatiro awamiitha-siritanti, tzimatsi kowityaa-chari. ¹⁹ Tima tikatsi aparoni owamiitha-

[†] **7:13** impira-tasorintsitai-tyaari = ikaratzi antawaita-tsiri anta pomitai-rontsiki

siriti Ikantakaan-taitani. Iro kantacha otzimaira pasini impoyiitaarori, irootaki matakayitaironi okaaki-sirita-jyaari Pawa, tima irootaki ayaakoniintiri.

²⁰ Irootaki ikasiya-kaita-kairi Pawa, iriitaki pairyaincha iwairo iyotantai-tyaari omapiro omonkaratyaa. ²¹ Iriima pasini Impiratasorintsitain-tsiri, tira impairyaa-wintyaari Pawa iwantai-takariri yokaiti. Pasini pairyaa-wintakiri, ikantakiri:

Iriitaki Pawa pairyii-wintzimiri, ti yoipithokanitiro iñaani.

Awiroka asi owaironi pimpira-tasorintsitai, Ari pinkimityaari ikanta pairani Melquisedec.

²² Ari okanta, iriitaki Jesús oyotakaa-yitairori iroñaaka omapiro omonkaratajyaa okaratzi ikasiyakaan-taitari, irootaki anaakirori pasini itawita-nakarori pairani ikasiyakaan-taitziri.

²³ Tima oshiki ikarawitaka pairani Ompiratasorintsitaari. Tima ikama-piinta-yitaki yokaiti, ti onkanti ijatakairo yantayitirim, ontzimatyii intzimi pasini impoyiita-jyaarini. ²⁴ Iriima Jesús,añaanita-tsiri inatzi irirori, irasi iwiro Impira-tasorintsiti. ²⁵ Ari okanta, iriitakira Jesús wawisaako-siritairini inkarati okaakisirita-jyaarini Pawa, inkanta-kowinta-piintairi.

²⁶ Iriitakira Impira-tasorintsitaari akowityaa-witakari. Iroka ikanta irirori: Itasorintsisiritzi, ikamiitha-siritzi, ikiti-siritzi, ti isaikimo-yitajiri kaari-piro-siriri, yanaa-pirotairo inkiti.

²⁷ Yoka Jesús ti inkimityaari Impira-tasorintsi-piro-witain-chari pairani. Tima aririka impomitiniri atziri-payi yatsipita-kaani, yitapiintaro

irirori ikowa-kotziri Pawa impyaakota-wakiri ikaaripiro-siritzi. Iriima Jesús ithotyaakiro maa-roni, imonkaratakiro isinitaka pairani irirori inkimita-kotyaari yatsipita-kaitani. ²⁸ Ikaratzi Impira-tasorintsita-kaayitziri Ikantakaan-taitani, atziri inayitzi, sipita-siriri, ikaamani-yitzi. Iriima Itomi-pirori Pawa pokaintsiri awisakira pairani oshiki osarintsi, iriitakira Impira-tasorintsita-kaani Pawa ipairyaa-wintakari pairani iwairo irirori. Iriitaki monkarata-jaanta-kirori kami-ithaini, asi awajitaa-tyiiro.

8

*Iriitaki Jesús kantako-wintan-taatsi
owakiratan-taari antzi-motaantsi*

¹ Iroka otzinkami-pirota-jaantari nokantakiri: Iriita-jaantakira Saipatzii-totaari impira-tasorintsi-wintairi, iriitaki saikaatsiri irako-piroriki Pinkathari-pirori, itsipataari ipinkathari-wintantai inkitiki. ² Okimiwaitaaro ari yantawaitimi tasorintsi-thaantiki, iro kantacha tira yantawaiti tasorintsi-thaantiki iwitsikakiri pairani atziri-payi, inkitiki yantawaitzi osaikira iwitsika-kaantajiri Pawa.

³ Tima inkarati Impira-tasorintsitain-tsiri pairani, tzimatsi yasitakaariri Pawa, ipomitziniri yatsipita-kaani. Ari ikimitakari aajatzi Jesús Saipatzii-totaari, tzimatsi opaita yasitakaariri Pawa. ⁴ Iro kantacha, ti onkanta-wityaa Impira-tasorintsitimi Jesús Saipatzii-totaari, isaikan-tawita-paintari kipatsiki, ti osinita-kaantiro Ikantakaan-taitani, tima ti ishininkai-tityaari irirori Leví. ⁵ Tima okaratzi yantziri yokaiti

Impira-tasorintsitaari osiyakaa-rontsi onayitaki, tzimatsi iñaakasiritaitakiri tsika onkantajyaan iroopirori anta inkitiki. Irootaki ikantai-takiriri pairani Moisés, tsika inkantyaa iwitsikiro tasorintsi-thaanti, ikantai-takiri:

Pinkimita-kaantiro piwitsikiro, tsika okanta iñaa-kasiritakaita-kimiro otzisiki.

⁶ Ari ikantaari Jesús Impira-tasorintsitaari inatzi, yanaa-kotairi Impira-tasorintsitaitari atziri. Tima Pawa iwakirataji pasini ikasiyakaantaitani, iriitaki kasiyakaajaini Saipatzii-totaari inkantako-winta-yitai, irootaki anaataikirori okaratzti ikasiya-kaanta-witai-takari pairani, irootaki anaajirori itakarori ikasiyakaantai-takiri. ⁷ Tima tzimatsi kowityain-chari itakarori ikasiya-kaantziri kaari imonkarataitzi, irootaki okowantakari ontzimi pasini owakirari, impoiita-jyaaroni. ⁸ Iroka kowityain-chari, tima ikantaitaki:

Ikantzi Awinkathariti:

Paminiro onkarati awisatsini apaata,

Tzimatsi owakira nonkasiya-kaajiriri Judá-iti, aritaki nomatajiro nasitakaa-jyaari maaroni Israel-iiti.

⁹ Airo okimitaaro nokasiya-kaakiri iwaisatzitini. Timo pairani nokimita-kaantaari nakathata-tyiirimi,

Naaka jiwaitairiri nomisitowan-taariri Apitan-toniki.

Ti imonkara-tzimaityaaro nokasiya-kaariri, Irootaki nowashaantan-tarori naamaako-wintari.

Ari ikantaki iñaawaitaki Pinkathari.

¹⁰ Yapiitakiro iñaawaitaki, ikantzi:

Iroka owakirari nokasiya-kaakiriri apaata
 incharinita-jyaari Israel:
 Ari noyosirita-kaayitajiri kamiithari onkarati
 yantayitairi.
 Onkimiwaityaaro nosankina-siritaa-tyiinirimi
 Nokanta-kaantani,
 Naaka inkimita-kaantai Iwawani,
 Iriiyitaki nasitajyaari Naaka.

¹¹ Ti onkowa-jaantajyaa iyomitaa-wakaawaitajyaa,
 Apatziro ikantayitairi ishininka: Piyosiri-pirotairi Awinkathariti.
 Tima maaroni iyotaitajina.
 Ari iyoyitajina iriipiroriiti aajatzi asinonkain-kariiti, maaroni.
¹² Oshiki naripirotajiri ikaaripiro-siri-yiwitaka,
 Ari nompyaakota-jiniri.
¹³ Tima ipaitai-takiro “Owakirari Ikasiya-kaantaitani,” ari iyotakoi-tzirori iroka itawitakorori, kimiwaitaka paisatorimi onatzi. Tima okaratzi paisatotain-tsiri, irootaintsi ompiyaa.

9

¹ Okanta iroka itakarori ikasiya-kaantaitani, irootaki ikantakaan-takiri Pawa iyomitaitantyaari tsika inkantaityaaa impinka-thaitairi. Ari oñaawintari Tasorintsi-taantzi tsika ipinkathai-tairi. ² Iroka Tasorintsi-thaanti, apinati okanta itantotai-takiro. Anta antaronakitzi tsika ikyaa-piintaitzi, ari iwaitakiri ootamintotsi, minkonchaa-niki, aajatzi tasorinttsita-tsiri owaritintsi. Ari ipaitai-tzirori “Tasorintsi-naki.” ³ Irooma inthompointa,

tsika ithata-sitai-takiro tonta-masiri, kiripi-naki okanta. Ari ipaitai-tzirori “Tasorintsi-naki-pirori”⁴ Ari osaikiri itaanta-piintai-tarori kasankainkari, ari osaikiri aajatzi Tasorintsi-moko. Iriira ooro yaitzi iwitsikai-tziro iroka. Ari owakotari inthompointa kapichiini ikantait-ziri “Ipaitama” iwitsika-nakita-sitai-takiro ooro. Ari iwaitakirori ikotzikiiri Aarón shookain-tsiri pairani, ari osaikitari aajatzi mapikota tsika osankinataka ikasiya-kaantaitani.

*⁵ Okanta jiñokiini otataroki Tasorintsi-moko, ari iwaitakiri iwitsikai-tziri isiyakaaro Maninkari, iri otsimankan-takaro isiwanki otatari Tasorintsi-moko. Irootaki ipaitai-tziri “Nisironka-mintotsi.” Iro kantacha airora nojata-kayiro noñaawintimiro tsika okantayita aparo-payi.

⁶ Aritaki iwitsikai-takiro maaroni iroka-payi. Oshiki yanta-piintakiri Impira-tasorintsitaari anta Tasorintsi-naki, ari yantayitzirori ipinkathatasorintsitantari. ⁷ Irooma inthompointa Tasorintsi-naki-piroriki, apatziro isinitait-ziri inkyii Impira-tasorintsi-pirori. Aparo-satzira ikyaa-piintzi osarintsiki. Aririka inkyaaaki anta, yaanaki irirani ipiraitari intsikiryaan-tyaaro Nisironka-mintotsi. Ari onkantyaa inisironkatan-tyaariri Pawa, airo iwasankitaa-wintantari iyaari-pironka. Ari ikimitaa-yitziriri aajatzi atziri-payi kaaripirosiri-yitatsiri okantaaro ti iyowai-matsitattyii irirori. ⁸ Ari okanta, tzimatsi iyotakaa-yitairi Tasorinkantsi, iroka okanta: Pairani otziman-

* **9:4** Ipaitama = maná

tawitari Tasorintsi-taantzi, ti onkanti inkyaayiti atziri-payi anta Tasorintsi-naki-piroriki. ⁹ Iroka okanta-kota: Aparoni atziri amamatsitziriri yatsipita-kaani yasitakai-yaariri Pawa, tira iro kantakai-yaarini impinkatha-siri-pirotanyaariri Pawa. ¹⁰ Apatziro intziyita-jyaaro owaritintsi, iraitsiri, inkiwaayita-piintajyaa. Iro imonkarataiti ikantakaan-taitakiri koñaayita-tsiri, irootaki imonkarataiti irojatzi iwakirata-kaanta-jyaarori Pawa ikasiya-kaantaitani.

¹¹ Ikanta ipokaki Saipatzii-totaari, iriitaki osiyawitariri Impira-tasorintsitaari. Titzimaita inkyii Tasorintsi-piro-nakiki, iwitsikani atziri-payi. Apatziro ikyiiri irirori inkitiki, tsika anintaajyaa apaata. Irootaki osiyakaa-pajiri Tasorintsi-naki-pirori, kaarira atziri witsikironi.

¹² Tima yoka Saipatzii-totaari ti inkimityaari Impira-tasorintsitaari atzirita-tsiri kyaamatsitaipiinta-tsiri Tasorintsi-naki-piroriki yaanaki iriraani piratsi. Iriita-jaantaki sinitaincha iwamaitiri isakota-paintiro iriraani, inkini iñiitajiro maaroni irasi iwiro yawisako-siri-yitai.

† ¹³ Osiyakaa-wintziro aririka ookimotyaari Pawa iriraani piratsi, aajatzi isamampoti, kimiwaitaka iro kitwathata-kairini atziri antakirori ipinkai-tziri. ¹⁴ Irooma iriraani Saipatzii-totaari, irootaki othotyaa-kirori pikitisiritan-tayitaari. Tima inkimitara irirori tikatsi ompaityaa inkinakaa-sityaari, irijatzi sinitain-iwaitiri, ikantakaakari Tasorinkantsi. Iriitaki ashipithata-jimirori pipampitha-siritani kaari-pirori, tichari ma pantayitakiro kaamanita-

† 9:12 piratsi = cabra, vaca

kaanta-tsiri. Ontzimatyii pantayitairo okaratzi ininta-kayimiri Pawa, Añaanita-tsiri.

¹⁵ Iriitakira Saipatzii-totaari ityaankakiri Pawa inkanta-kowintairi atziri-payi, ari okanta iwakirata-kaantaarori ikasiya-kaantaitani. Iroka okanta-kota owakirari ikasiya-kaantaitani, ontzimatyii inkami aparoni, ari onkantyaa yawisakotan-tajyaari piyathata-karori itarori ikasiya-kaantaitani. Aritaki iñiitairo ikasiya-kaakairo pairani añaanitaji. Iroka ikasiya-kaantaitani, iroowaitaki aparoni sankinarintsi tsika oñaawintayita okaratzi yasitaitari, oñaawinta-yitziri aajatzi asiyita-jyaaroni aririka inkama-minthataki asitaaniri. ¹⁶ Iro kaari iyopirotai-tanta intzimi aayitironi okaratzi yasitakai-tantakari, intaini iyotaitzi aririka inkamaki asitaaniri. ¹⁷ Ainiro yañai asitaaniri, airo ipitaitziri ikasiya-kayi-tziniriri yasitajyaaro. Intani impaitairi aririka inkamaki. ¹⁸ Ari okantari, yitantai-tanakarori itarori ikasiya-kaantaitani, tzimatsi ipaita kamaintsiri, iriraani yitantai-tanakari. ¹⁹ Pairani ithonka-kiro Moisés iñaanata-kiniri atziri-payi Ikantakaantani, yaaki iriraani piratsi, intitaakiro nijaa, yaaki inchasin-poki, yankowiitaki kityonka-masita-tsiri, itsikiryaan-takaro sankinatain-chari, ari ikimitaa-kiriri aajatzi atziri-payi. ^{‡ 20} Ikantakiri: Iroka iraantsi irootaki ñaakanta-pirotironi ikasiya-kaantakiri Pawa, irootaki ikantakaan-takiri.

²¹ Itsikiryaan-takaro aajatzi iraantsi anta Tasorintsi-thaantiki, ari ikimitaa-kirori okaratzi

^{‡ 9:19} inchasin-poki = isopo

saikatsiri inthompointa. ²² Ari okanta, tima kimiwaitaka aririkami intsikiryaan-taityaaro iriraani piratsi, imonkarata-najiro Ikantakaantaitziri, kimiwaitaka iroomi oitiwathathan-tatsini. Tima airorika otzimi iraantsi, airo ipyaakotantairo Pawa kaari-pirori.

*Iriitaki Saipatzii-totaari matakirori
iwawisaako-siritantzi*

²³ Irootaki yatsipi-wintantari ipiraitari ipomitai-tziniri Pawa kimiwaitaka inkitiwathata-kaanta-tyaimi. Irootaki kimitakarori okaratzi awisain-tsiri inkitiki, ityaantakiri Pawa yatsipi-wintan-tyaa Saipatzii-totaari, inkisisrita-kaanta-yitairi. Irootaki anaakota-kirori yatsipi-wintan-tawitaka ipiraitari. ²⁴ Tima ti inkyii Saipatzii-totaari Tasorintsi-naki-piroriki iwitsika-matsitani atziri-payi. Irootaiki siyakaawintacha inkitiki tsika ikinaji Saipatzii-totaari, inkantako-winta-yitai isaikira Pawa. ²⁵ Tima ti yapii-yapiita-paintiro Saipatzii-totaari ikamimotantzi. Ari opasinitziri yantziri Impiratasorintsitaari kyaawita-piinta-chari aparo-satzi osarintsiki Tasorintsi-naki-piroriki. Ti iri asitaa-jaityaaroni irirani isakotaitziri. ²⁶ Arimi isiya-matsityaarimi Saipatzii-totaari ikaratzi Impira-tasorintsitaari, oshiki yapii-yapiitiromi inkamawintanti. Arimi yitanakyaaro inkimaatsi-wintan-tyaami owakira owitsikan-takari kipatsi. Aparo-satzi ikamawintanta-paintzi yatsipi-wintantyaa. Yasi iwanajiro yiitsinampaajiro kaari-pirori. ²⁷ Iroowaitaki ikantai-tziri: Maaroni atziri aparo-satzi okanta

ikami, impoña yamina-kotairi Pawa. ²⁸ Irootaki yantakiri Saipatzii-totaari, aparo-satzi ikamaki ikimaatsi-winta-kari oshiki kaari-piro-siriri. Iro kantacha aajatzi inkoñaatapaji apaata irirori, airo ikimaatsita-kayi-tawaari, iwawisaa-kotairi ikaratzi oyaakoniinta-kiriri.

10

¹ Irootaki Ikantakaan-taitani osiyakarori aamparintsi. Tima okanta aparoni aamparintsi ti ontzima-niti iwatha, intaini iyotaitzi tzimatsira ipaita asitaro yaampari. Ari okantari aajatzi Ikantakaan-taitani, oyomitaakai tzimatsi apaata kamiithataa-tsini. Tima ikantakaantani onatzii Pawa impomita-piintai-tiniri yatsipita-kaitani maaroni osarintsiki, iro kantacha tira owamiitha-piro-siritiri atziri-payi antayitakirori. ² Arimi omapirotyaa owamiitha-siri-pirotanti, ikaratzi matayitakirori arimi iwashaanta-kiromi ikaaripiro-waitzi, tima aritaki oitisirita-kirimi, airo ajata-kayiromi okatsitzimo-siri-waitari yantayitakiro kaari-pirori. ³ Tira ari onkantyaa, iroora yanta-piinta-witakari awisayitzira osarintsi-payi, ipomita-piinta-yitziniri Pawa yatsipita-kaani, ipampitha-sirita-kotaro iyaari-piro-sirinka. ⁴ Tima iwamaawita-piintari ipira-payi ikapathain-kata-kairi, ti anthotyaaajiro ampyaako-pirotiro iyaari-pironka atziri. * ⁵ Irooma ipokaki-ranki Saipatzii-totaari aka kipatsiki, ikantakiri Pawa: Ti pinintairo awiroka yamai-matsitaimi yatsipita-kaitani aajatzi yasitakai-tamiri.

* **10:4** ipira-payi = toros, cabríos

Iro pikowa-pirotairi nonkimisantajimi, pikanta-kakaaro ontzimi-motajina nowatha.

⁶ Tira apatziro onimotimi ipomitai-tzimiru ipiraitani, yasitakai-tamiri okantakaan-tziro iyaari-piro-sirinka yokaiti.

⁷ Nonkanti Naaka:

Pawá, nopokaki naaka nantairo okaratzi pininta-kaakinari awiroka,

Tima isankinata-koitakina pairani.

⁸ Pinkinkithasiritiro ikantaitaki aka:

Ti pininta-matsitairo yamaitajimi yatsipita-kaitani aaajatzi yasitakai-tamiri.

Ti onimotimi ipomitai-tzimiru ipiraitani, yasitakai-tamiri okantakaan-tziro iyaari-piro-sirinka.

Iro kantacha, ¿kaarima ikantakaan-taitziri iroka? ⁹ Intsityaa pinkinkithasiritiro pasini ikantai-takiri:

Nopokaki naaka nantajiro okaratzi pininta-kaakinari awiroka,

Iroka apiitain-chari ikantai-takiri, impoyiitaro itanakarori pairani. ¹⁰ Tima inintaki Pawa yoitisiri-yitai arokaiti. Aritaki imatakiro ityaankan-takariri Saipatzii-totaari Jesús isinitakiro iwatha yatsipita-kowintan-tajyaa, inkamawinta-paintiri maaroni atziri-payi.

¹¹ Pairani, maaroni Impira-tasorintsitaari yaminiri Pawa yasitakaariri, yapii-yapiitziro kitaitiriki ipomitziniri yatsipita-kaani. Titzimaita imatiro iwashaanta-pirota-kaantiro kaari-pirori. ¹² Irooma Saipatzii-totaari, aparo-satzi isinitaka yatsipityaaro iyaari-pironka atziri-payi,

ipoñaa isaikai irako-piroriki Pawa itsipataari ipinkathari-wintantzi,¹³ ari isaiki iyaawinta irojatzi yiitsinampaan-tajyaariri iroopirori iikisaniintani ikimita-kaantari imakoryaa-kitzi-minto.[†]¹⁴ Irootakira yantanta-karori aparo-satzi ikamawintan-takiro iyaari-pironka atziri-payi, yasi iwairo yoiti-siri-piro-yitairi. Ari ikantakari Tasorinkantsi iyotakaakai omapirotatayaa. Tima iriitaki itakaro isankinata-kaantaki:

¹⁶ Tima iñaawaitaki Pinkathari, ikantzi:
Iroka owakirari nokasiya-kaakiriri apaata:
Ari noyosirita-kaayitajiri kamiithari onkarati
yantayitairi
Onkimiwaityaaro nosankina-siritaa-tyiinirimi
Nokanta-kaantani.
Nokinkithasirita-kaakiri.

¹⁷ Akiro ikantatzii:
Ari nompyaakota-jiniri ipiyathataka, yantayi-takiro kaari-pirori.

¹⁸ Tima impyaakotan-tajiro Pawa ikaaripiro-siritaitzi, ti onkowa-jaantajyaa yasita-kayi-tyaari Pawa ikaaripiroitaki.

¹⁹ Irootaki iyikiiti, tima kapathainka ikantaka Jesús Saipatzii-totaari iwamaantaita-kariri, awintaa-siri antsipa-sirita-jyaari Pawa, onkimiwaityaaro ankyaatyiimi Tasorintsi-naki-piroriki. ²⁰ Tima yatziritakira Saipatzii-totaari, irootaki okantan-taari ankyaatyajiji inkitiki, siyakaa-winta-chari ankyaatyiimi ithatai-takiro tonta-masita-tsiri Tasorintsi-naki-piroriki. Aroka omapoka-yitaarori iroka kaari

[†] **10:13** makoryaa-kitzaantsi

imataitzi pairani, irootaki añaanita-kaantaa-tsiri. ²¹ Ikimitaari iroñaaka Saipatzii-totaari iriimi Impira-tasorintsi-piro-wintainiri akaratzi yasiyitaira Pawa. ²² Ari okanta. Iriipirori ankantajyaa antsipa-sirita-jyaari Pawa, omapiro ankantyaa awintyaari. Kitisiri ikantakaa-yitai, airo akinkisiryaa-koyitaaro kaari-pirori. Ankimita-kaantyaa inkiwan-tatyairomi nijaa kitijaari. ²³ Kiso iwanakiro awintaa-siritaari, ikimaitakai akantaki: “Noyaako-niintani inatzi Saipatzii-totaari.” Tima yoka kasiyakaa-kairori, kiso iwakai irirori. ²⁴ Ontzimatyii ankinkisiryaa-kotajiro tsika onkantyaa awintha-sirita-kaantyaariri pasini intakotantyaa, yantayitairo kamiithari. ²⁵ Airo awashaantziro apatota-piintyaa, tima tzimayitatsi owashaanta-yitakirori. Ontzimatyii awintha-sirita-kaiyaari akarajiitzi. Aikiro ajatatyii antanajiro ayotajira aritaki impiyi Saipatzii-totaari. ‡

Ikamantai-tziriri antzirori inintakaa-nikiini kaari-pirori

²⁶ Aritaki ayotajiro iroopirota-tsiri, aririka akantaka-nakyaaro awashaanta-nakiro, impoña ajata-kayiro antayitiro kaari-pirori, tīkatsi pasini atsipita-kowinta-jaini akaaripiro-yitaki. ²⁷ ikamantai-tatyai antharowa-siriti iwasankitaitajai, tima yapirotairi Pawa intaayitairi ikaratzi kisaniinta-kiriri. ²⁸ Pairani, intzimi-rika piyathata-kyaroni Ikantakaantani Moisés, ti inisironkai-tyaari, iwamaitziri ikaratzi-rika mawa kanta-kotirini.

‡ **10:25** impiyi = Iitaitiriti Pinkathari

Ari iwamaitakiri aajatzi inkarati-rika apiti kanta-kotirini. ²⁹ ¿Tima omapirota-tyiiyaa iwasankitaitiri maninta-kirori yantzi-motakairi Itomi Pawa? Tima okimiwaitakaro yaatzika-siwaitaitaro kaari apantaro, imaninta-siwaitakaro ikapathai-nkataki ikamawintantaki. Ari ithainka-sirita-kirori yantzi-motan-tziri Pawa ikasiya-kaawitari yoiti-siritairi. Ikawiya-waitakiri Tasorinkantsi kaminthaaniri. ³⁰ Irooma arokaiti ayotziri kantain-tsiri:

Naakataki wasankitaan-tatsini,

Naaka kisakowintan-tachari.

Irootaki ikantakiri Pawa. Ikantaitzi aajatzi:

Iwasankitaa-yitziri Pawa ikaratzi yasitaari irirori.

³¹ ¡Kimitaka oshikimi intharowa-siritai-takimi iyomitaitajai iriita-jaantaki owasankitaantaatsini Añaanita-tsiri Pawa!

³² Pinkinkisiryaa-kotyaa. Tima awirokayitaki pairani kimsanta-naaintsiri, kimiwaitaka pinkitainkata-kotaa-tyiimi. Piñaawitakaro

ikimaatsita-kaitakami, iro kantacha tikatsi shiwatimini. ³³ Piñaayitakiro aajatzi ikisaitzimi, iwatsinaai-tzimi tsika ipiyota-jiita. Poimosirinka-yitakari awishimo-yitziri okaratzi piñaakiri awiroka.

³⁴ Poimosirinka-yitakari ikaratzi yasitako-yyitakiri, piñaayitakiro aajatzi yaapithai-takimiro tzimimo-yitzimiri. Iro

kantacha aikiro pijatatzii piwintha-siritanaka, tima piyojiiti onkarati piñiiri apaata, oshiki

okamiitha-pirotzi, asi owairo. ³⁵ Irootaki airo piwashaantantaro okaratzi pawintaa-naari,

tima antaroiti impinai-taimi apaata. ³⁶ Amawi pinkantyaa pantayita-najiro inintakaa-yitzimiri

Pawa, ari onkantyaa piñaanta-jyaarori ikasiyakaakimiri. ³⁷ Ikantzi Pawa:
 Airo osamanitzi yariitan-tyaari okaakitzimatain-tsiri,
 Airo osamani inkantyaa.

³⁸ Tampatzika-siri inatzii awintaa-siritaari, aritaki iñaajiro yañaanta-jyaaro.
 Irooma aririka impiya-siritai, airo inimotakaanaro.
³⁹ Irooma arokaiti, ti ankimityaari ikaratzi piyasirita-chari, iriitaki yapirotajiri. Awintyaari arokaiti, aritaki añaakiro añaasiri-yitai.

11

Awintaa-sirin-kantsi

¹ Iroka okanta-kota awintaa-sirin-kantsi. Okimitatyaa aririka inkanta-siritaiti: “Aritaki omatakyaa noyaako-niintani.” Iyosiryaaki aritaki omatakyaa inintziri, onkanta-witakya tikira iñiilo. ² Iro yawintaa-sirinka awaisatzitini onimota-kaajiriri Pawa. ³ Iro yawintaa-sirinka kantakaarori amatantarori akimathatajiro tsika okantaka iwitsikan-takarori Pawa kipatsi. Tima apatziro iñaawaitaki, matanaka owitsika. Ari opoñaanakari owitsikanaka iñiitajiri iroñaaaka kaari koñaata-tsini pairani.

⁴ Iro yawintaa-sirinka Abel kantakaari yasitakaakari Pawa yatsipita-kaani, anaanakiro irasi Caín yasitaka-witakariri Pawa. Iro ookimotakari yasitakaariri Abel. Ari ikantanaki Pawa: “Kamiitha-siri inatzi Abel.” Okantawitaka ikamaki Abel, ainiro akima-kota-piintziri kimiwaita-jaantaka irojatzi yañaimi irirori,

irootaki kantakaarori ikimisantaki. ⁵ Iro yawintaa-sirinka Enoc kantakaari yaantataariri, ti iñaaajiro inkami. Ti iñiitairi, tima inkitiki yaajiri Pawa. Pairani ainiro isaiki kipatsiki, ikantakiri Pawa: "Awirokara onimotakaa-pirota-kinari." ⁶ Tima kaari tzimatsini yawintaa-sirinka, tira onimotiri Pawa. Aririka inintaiti iyopiroi-tairi Pawa, ontzimatyii inkimisantai, inkanti: "Omapirotatya itzimi Pawa." Inkanti aajatzi: "Ari imatakaa-yitajiri Pawa kowapirota-tsini iyotajiri." ⁷ Iro yawintaa-sirinka Noé kantakaari iwitsikan-takarori antaroiti amaatako-mintotsi iwawisaa-kontantaariri ishininkaiti irirori. Iriipiro impinkathatasorintsita-niti irirori. Tima Pawa kamantakiri onkarati awisatsini kaari iñiitzi pairani. Iro kowapirota-chari iwasankitaaitairi osaawi-satziiti. Tima yawintaa-nakari Noé yoka Pawa, irootaki ikantan-takariri Pawa: "Tampatzikasiriri ikanta Noé."

⁸ Iro yawintaa-sirinka Abraham kantakaarori ikimisantan-takariri Pawa ikantakiri pairani isitowi inampiki ijatiro pasini nampitsi ikasiyakaakiriri. Irootaki imatakiri Abraham, jataki, okantawitaka ti iñiilo tsika ijatinta. ⁹ Iro yawintaa-sirinka Abraham kantakaarori imatanta-karori inampitaro kipatsiki ti intzimapaji ishininka anta. Ari isaikakiri iwanko-shitatari misinantsi. Ari ikimitaakari Isaac, Jacob, tima irijatzi ikasiya-kaitakiriri. ¹⁰ Iro imatanta-karori Abraham inampitaro, tima iyotzi ari yañaanitaji inkitiki. Kimiwaitaka iriitaki ñaasiritakirori nampitsi ikinkithasiritakari Pawa, irootaki

iwitsikairi-ranki. ¹¹ omatzita-taikaro iroori Sara, otzimanitaji okantakaaro awintaa-sirinka. Aritaki antaro-kona-witaka, karawita-paaka otzimanin-tantyaari. Iro kantacha, omatajiro otzimanitaji, tima awintaa-sirita-nakari Pawa aritaki imatakiniro ikasiya-kaakirori. ¹² Ari ikantakari oimi Sara, ayimawitakari yantari-konataki, itzima-kaajiro iina, ari okanta ishikitani-taari icharini-yitari, ikimitaari ishikitzi impokiro, ikimitaaro impaniki oshikitzi nijaa-thapyaaki. Omapiro ishiki-pirotai, tikatsi matironi iyotajiri ikaratzi ishikitzi.

¹³ Maaroni yokaiti akinkithata-kotziri, ikamako-yitakiro yawintaa-sirinka, ti iñiilo okaratzi ikasiya-kaita-kiriri. Intaini iñaasiri-yitanakiro. Intaina okantaka inkiti ikowasiritakiri inampita-jyaaro. Irootaki ikantaitantari: “Asaika-winthata-sita kipatsiki, kaari anampi, akimita-kowitzakari kaari tzimatsini ishininkaiti.” ¹⁴ Tima ikinkitha-waita-kotakiro awisain-tsiri, ari ayopirotziri omapiro yamina-minaitzi pasini nampitsi tsika inampi-pirotajyaaro kamiitha. ¹⁵ Iroomi inkinkithata-koti impiyayitaimi inampiitiki tsika ipoñaayitakaro pairani, aritaki imatakiro impiyayitaimi. ¹⁶ Tima tzimatsi pasini ininta-pirotakiri, anaapirotzirori iroka, anta inkiki inintziro. Irootaki iwitsikakiniriri Pawa yasiiti yokaiti, tima ti impasikitakowintiri ikanta-piintakiri “Nowawaní.”

¹⁷ Iro yawintaa-sirinka Abraham kantakaarori yasitakaan-tyaariri Pawa yapintziti itomi, yoka Isaac. Tima iñaanta-tyaaro Pawa yawintaa-sirinka Abraham. Iroowitain-chami yapintzi-

ryiirimi itomi, ¹⁸ okantawitaka ikantakiri Pawa: Yoka Isaac iriitaki piñaanta-jyaari intzimaji os-hiki pincharinityaari.

¹⁹ Tima yawintaa-siritakari Abraham yoka Pawa, iyotzi aritaki iwañaaajiri kamatsiri. Irootaki yoipyaan-taariri Pawa itomi Isaac, tima iriitaki osiyakaa-wintakiro yañaaitai.

²⁰ Iro yawintaa-sirinka Isaac kantakaarori iyomitaanta-kariri intasonka-wintanti Jacob aajatzi Esaú, iro siyakaa-wintacha onkarati awisayita-tsini apaata. ²¹ Iro yawintaa-sirinka Jacob kantakaarori iyomitaanta-kariri intasonka-wintaitiri apitiranki itomi José, tima iwisiryaa-winta-jyaari irirori Pawa ikotzi-porokitan-takari ikami-mataki.

²² Iro yawintaa-sirinka José kantakaari ikantan-tanakari ikami-mataki, ikantzi: “Aririka isitowa-yitaji Apitantoniki ashininka-payi Israel-iiti, yaminaji tsika inampita-jyaaro.” Ikantaki aajatzi: “Ontzimatyii yaitanajiro apaata notonki-poroki.”

²³ Iro yawintaa-sirinka asitariri Moisés kantakaari imananta-kariri yiinchaa-niti owakira itzimapaaki, irojatzi itzima-kotantakari mawa kasiri. Tima kamiithaa-niki ikantaka iinchaa-niki. Ti intharowan-tyaari impiyathatyaro okaratzi ikantakaan-takiri pinkathari.

²⁴ Iro yawintaa-sirinka Moisés kantakaari kaari inintanta incharinityaari pinkathari Faraón, okantawitaka iro irisinto pinkathari oimotan-takiri. ²⁵ iro inintaki intsipatyaari atziri-payi yasitari Pawa, ari itsipatakari ishininka-payi iwasankitaa-waitaitziri, ti inintaa-jatiro yanintaa-waityaaro

kapichiini iniwita-siyitari irirori. ²⁶ Tima iyotaki Moisés iro kowapirotacha inkimaatsi-waityaa irirori inkimita-jyaara apaata Saipatzii-totaari, iro anairori oshikitzi-motziri iwaararo Apitantoni-satzi. Iro iñaasiritakiri impinaitairiri apaata. ²⁷ Iro yawintaa-sirinka Moisés kantakaari isiyantakari Apitantoniki. Tira iro isiyantakari itharowan-tatyaari pinkathari iwasantakairi, yiriapiro-winta-tziiro onkarati yantakairiri Pawa, okimiwaitakaro iñaaporota-tyiirimbi Pawa kaari koñaanita-tsini. ²⁸ Iro yawintaa-sirinka Moisés kantakaarori imonkaratziro ikantakaantaitakiro Anankoryaantsi, itsikiryaan-takaro iraantsi airo iwamaantari Maninkari apirotaniri itarori ishininka-payi Israel-iiti.

²⁹ Iro awintaa-sirin-kantsi kantakaarori imontyii-tanta-karori Inkaari Kityonkaari, yanijiitaki opiryaa-pathatanaki. Irooma imawita-paakaro Apitantoni-satzi, piinkajiitaki. ³⁰ Iro awintaa-sirin-kantsi kantakaarori imatanta-karori iishonkashokanwintaro Kasiryaari okaratzi 7 kitaitiri, irojatzi iñaantai-takarori oporoka-thapitaki nampsitsi. ³¹ Iro awintaa-sirinka Rahab kantakaarori aakamiithatan-takariri owayiriiti amina-rontachari, ari okanta ti ontsipatan-tyaari piyathariiti yapiro-takiri. Okantawitaka iroka Rahab mayimpiro onawitaka.

³² ¿Nonkinkithata-kotirima pasini-payi? Airo nothotyaa-kotziri. Yoka ikarajiitzi: Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel, aajatzi Kamantan-tzinkariiti. ³³ Iro yawintaa-sirinka

yokaiti kantakaa-yitaari okanta: Itzimantari iitsinampaa-yitairiri pinkathariiti, pasini tampatzikatan-tatsiri, pasini ñaayitairori ikasiya-kaita-kiriri, pasini yookawitai-takari imoroki kashikari, ti yatsikiri,³⁴ pasini yookawitaitaka paamariki ti intaaiyaa, pasini yamathaataitaka iwathai-tirim, pasini isintsitakayitai, pasini ñaapirotaacha iwayirita, pasini imisiya-yitaki owayiriiti poñaachari pasini nampitsi.³⁵ Tzimatsi kooya ñaayitairiri oshininkaiti yañaayitaji ikamawita. Iro kantacha tzimatsi pasini kamimayitaintsiri iposawaitai-takiri, ti iwashaanta-nakiro yawintaa-sirinka yapakaan-taityaarimi. Oyaaniinta ikanta yañaa-piro-yitaji apaata, airo okimitaaro añaawitara iroñaaka.³⁶ Tzimatsi itzimi ithainka-waitai-tziri ipoñaa ipasawaitatikiri, pasini yoosotai-takiri ipoñaa yasitakotai-takiri.³⁷ Tzimatsi ipichii-takiri, pasini itankai-takiri, pasini isataitakiri. Tzimatsi pasini anuinii-waita-tsiri apatziro ikithaa-matsitakari misinantsi-masi, pasini kowityaa-piro-waini ikantaka, pasini oshiki yamina-minai-takiri, pasini ikimaatsita-kaitakari. *³⁸ Pasini ikinawai-yitaki otzisi-masiki, otsisiki, pasini inampiyitakaro omoro-naki. Tima iriiyitaki apanta-pirotariri yokaiti yanaanakiri pasini-payi osaawi-satziiti, airo okantaa-jatzi amonkaratan-tyaari yokaiti.

³⁹ Iro yawintaa-sirinka yokaiti kantakaarori okanta Pawa iwisiryaa-wintan-taariri,

* **11:37** misinantsi-masi = imisina oisha aajatzi cabra.

okantawita tikira iñaayitairo ikasiya-kaayitakiriri. ⁴⁰ Tima iñaasiritakiro Pawa anairori: Inintakairo arokaiti antsipa-yitajyaari yokaiti, inkawiitha-sirita-kaayitai maaroni.

12

Kimpoyaa awanajiri Jesús

¹ Irootakira añaasintsi-yitan-tyaari arokaiti, onkimiwaityaaro anakotan-tatyiimi, ankimitakaantiro aajatzi yaminako-yitaimi tsika ipiyojiita matakirori yawintaa-siritaka amatako-yitairi arokaiti. Tima amatantyaarori asiyi sintsii, oockanajiro aithaari amatsinka-kairi asiyi. Iro siyakaa-winta-chari ookiro aithaari aririka ooka-najiro akaaripiro-siri-waitzi. Ari añiirori aakowintyaaro asiya-piintaji. ² Ikimita siyachari ikamaitaro yaminiro tsika yariityaa, ari ankimita-najyaari arokaiti, kamaini awanairi Jesús awintaa-siritakaa-kayiri. Tima iriitaki thotyaa-kaironi awintaa-siritani. Iriitaki ankimita-kotajyaa, tima iñaasiritakiro pairani irirori yanintaaajyaa. Irootaki yamawitakiri ipaikako-witai-takari, ti onkantzi-motyaari impasiki-wintyaa ikamawita-painta. Tima saikaji iroñaaka irako-piroriki Pawa ipinkathari-wintantai.

³ Aririka ankinkithasirita-kotiri Jesús tsika ikanta ikisa-sitan-takarori irirori ikisa-niinta-witakiri kaari-piro-siriri, irootaki kimosiriwinta-sirita-kaini arokaiti ankisa-sitan-tyaarori, airo okantzi-moniinta-siwaitai. ⁴ Piñaa-sintsita-piintakaro awirokaiti kaari-pirori piwashaantairomi, iro kantacha tikira piñiilo

intsitokaitimi. ⁵ Aamaa pipyaakotakiro isintsi-thatan-tamiro Pawa sankinarintsi, ikimita-kaantami awirokami itomiiti, ikantzimi:

¡Notomí! Airo pimanintziro aririka iwasanki-taimi Piwinkathariti.

Airo okantzimo-niinta-waitami aririka isintsi-thatimi.

⁶ Tima iriitaki itakotani Pinkathari iñaanta-piintakari,

Maaroni ikimita-kaantaari itomi, iwasankitairi.

⁷ Onkarati awishimo-yitimiri iroñaaka pinkimita-kaantiro Awinkathariti ñaanta-siritamiri. Tima inkimita-kaanta-jyaami

Pawa awiroka itomi. ¿Tima iwasankitaa-piintziri itomi asitaa-nita-chari? ⁸ Ontzimatyii iwasankitai maaroni Pawa. Tirika piñaajiro awiroka, kimitaka tikira itomi-pirotami Pawa, otomi mayimpiro pinatzii. ⁹ Okimitara itzimi koñaaroini asitairi, iwasankitai, apinkathatziri irirori. ¿Airoma apinkatha-pirotajiri Asitairi kaari koñaatatsi omatantyaari añaasiri-yitai?

¹⁰ Tima inkarati asitairi koñaaroini kapichiini iwasankitaa-yiyitai tsika okantzi-motari irirori. Iriima Pawa iwasankitaa-yitaji irirori ari onkantyaa inkamiitha-sirita-kaantairi, inkitisiritakai aajatzi ikimitara irirori. ¹¹ Tima ti onimo-siri-yitai iwasankitaa-minthaitairika, oshiki onkantzimo-niinta-siri-waitai. Iro kantacha apaata, ikaratzi kaari manintironi iwasankitaitziri, aririka inkamiitha-siri-yitai, aritaki iñaajiro isaikaji kamiitha.

Aparaata-kirori inisironka Pawa

12 Irootakira piñaa-sintsitan-tyaari pinkimityaari ñaanta-piinta-karori isiya, iñaasintsita okantawitaka isipita-shimpawitaka, ari ikimitairori aajatzi isipita-yirito-witaka, iñaasintsita. **13** Pinkimi-yitajyaari awirokaiti siyapiinta-chari okamiithawokitzikaari ñiironi inkithoki isipita-kitzitaki. Ontzimatyii intikatsi-kitziti. **14** Tima aakamiitha pinkanta-wakaa-najyaa, piñaa-sintsityaa pinkiti-siriti. Tima airorika pimayitairo, airora piñiiri Awinkathariti. **15** Paamawintyaari inkarati aparata-kirori ikaminthaa-witaari Pawa. Paamawintyaari oitzinampa-siritan-taniri, yoitzipinairi = kari ikaratzi kimisanta-yitatsiri, inkimita-kota-kyaaro kipisita-tsiri inchasi piyanta-tsiri. **16** Paamawintyaari ñaathawaita-sitaniri. Paamawintyaari thainka-tasorintsitaniri kimityaarini pairani Esaú. Tima antaro ayimatakiri itashi, ininta-pirotaki iyaa, ari iyomparitakaro iwariti iririntzi, ipakiri ikasiya-kaawitai-takariri irirori itawitakarora itzimi. **17** Tima piyotzi awirokaiti yantakiro Esaú kantachari, oshiki inintawitaja iñiiromi intasonka-wintaitiri, antaroiti iraa-kotakaro. Iro kantacha ti iñaatzimaita-jyaaro tsika inkinakaajiro iwasiñaan-tajyaarori ikinakaa-sitakari.

18 Tima ti pinkimityaari awirokaiti aakirori pairani Ikantakaan-taitani. Ijajiitaki irirori otzisiki otzimi koñaata-tsiri. Tima oshiki otaantzi, tsitiniki okantaka, ooriinkataki, antaroiti otampyaataki. **19** Ikimakiro ityootaitzi. Ikimaki aajatzi antaroiti iñaawaitaitzi, ari

itharowa-jiitanaki, oshiki yamanajii-witaka airo ikimantari ñaawaitain-tsiri. ²⁰ Tima oshiki itharowan-takaro okaratzi ikantakaan-taitakiri, ikantaitzi:

Airo pikinawaitzi aka otzisiki. Airo onkantaa-jatzi pinkina-kaayitiri kapichiini pipirayitari anta. Aririka inkaintaki kapichiini anta, ontzima-tyiira ishimyii-tanta-kyaaari mapi, ontzima-tyiira inkintaitiri.

²¹ Omapiro okowiinkatzi ikantzi Moisés:

Antaroiti notharowan-takaro, piyonkawait-akana.

²² Tira pinkimityaari awirokaiti ikaratzi ñaakirori, awirokaiti osiyakariri ikaratzi jataintsi otzisiki Kisakowintoniki, saikatsiri Aapatyawiniki. Iro siyakaa-winta-chari pijayitaji inkitiki tsika isaiki Pawa Añaanita-tsiri. Tima aritaki pintsipata-jyaari awirokaiti ipiyotapaja Maninkariiti. ²³ Pinkaratairri ikaratzi piyotain-chari anta itsipataari itarori Itomi Pawa, tima iriiyitaki sankinata-kotain-chari isaikayitai inkitiki. Pintsipata-jyaari Pawa aminako-yitairini yantayitakiri maaroni atziripayi. Pintsipata-jyaari isiri-payi kimisantzinkariiti ithotyaa-kaitakiri ikamiitha-sirita-kitziri. ²⁴ Pintsipata-jyaari awirokaiti Jesús, kantako-wintairi otzimajira owakirari kasiyakaantsi, kapathain-kawitairi ikama-winta-yitakai. Tima iroka iriraani Jesús kimiwaitakami oñaawaitatiyimi, anaanakiro oñaawaitaki pairani iriraani

Abel.*

²⁵ Paamaiyaa paparatziri = kari Pawa aririka iñaana-siritimi. Tima pairani ikaratzi kimawita-kariri Pawa iñaawaitzi aka kipatsiki, iwasankitaakiri imanintakiro okaratzi ikantziriri. Aroka imapirotaiti iwasankitaitai, aririka ampiya-siritaki akimayi-witakari iñaana-siritakai inkiti-satzi. ²⁶ Pairani aririka iñaawaiti Pawa, intziñaa-kaaro kipatsi. Irooma iroñaaka, tzimatsi okaratzi ikasiya-kaakairi, ikantzi: Ari napiitajiro nonikakaajiro, tira apatziro kipatsi, omatzitajyaa inkiti aajatzi.

²⁷ Tzimatsi opaita siyakaa-winta-chari ikantziri: "Ari napiitajiro." Iroora siyakaa-wintacha aririka intikairo okaratzi iwitsika-yitakiri, yapirotairo iwitsikani kaari initatsi, apatziro osaikayitai initatsiri. ²⁸ Irooma arokaiti, impinkathari-winta-yitai tsika initapai. Irootaki ampaasoonkitan-tyaariri Pawa, pinkatha awairi, antawaitainiri. ²⁹ Tima yoka Pawa iriitaki kimitakariri paamari thonkan-tatsiri ipomitantzti.

13

Yantanajiri kimisanta-tsiri

- ¹ Ontzimatyii pintakota-piinta-wakaiyaa.
- ² Airo piwashaantziro poimaanti piwankoki.

* **12:24** Pairani iwan-takariri Caín iririntzi, Abel, ikantaki Pawa: "Kimiwaitaka onkaima-tyiimi iriraani Abel yamina-minatzi inkisawintai-tyaari Abel." Ari oponaari ikantaitzi kimiwaitaka oñaawaita-tyiimi iraantsi. Irooma oñaawaitzi iraani irirori Saipatzii-totaari, tira ininti inkisawintai-tyaari, inintzi ompyaakotan-tajiro kaari-pirori.

Tima tzimatsi antakirori, tikatsi kamantirini iriira Maninkariiti yoimaaki iwankoki. ³ Airo pipyaakotziro pinisironkatyaari pikaratzi pikimisanta-yitai yasitakoi-tziri. Pinkimitakaantiro aririkami pinkaratiri yasita-kotaitimi. Ari pinkimitairiri ikaratzi iwatsinaa-waitaitzi, paamaako-winta-jyaari, pinkinkithasirityaa tsika pinkantyaa awirokami yasitakoitimi. ⁴ Pinkinata-jyaari pitsipatari, airo pimanakaa-waita-sitanta. Tima iwasankitairi Pawa mayimpita-tsiri. ⁵ Airo ayimawaitzimi pishikyiilo piwaararo. Onimotimi piñiiro tzimimotzimiri. Tima iriitaki Pawa opayitimironi kowityii-motamiri, iroka ikantaki:

Airo nookimi.

Airo nowapintaimi.

⁶ Irootaki awintaa-siritan-tyaariri arokaiti, ankanta-yitaji:

Iriitaki Pawa kaminthainani.

Tikatsi nontharowantyaa.

¿Tzikama inkantajina atziri?

⁷ Pinkinkithasirita-kotiri jiwata-kayimiri pikimisanta-yitai, kamanta-paaki-mirori iñaani Pawa. Pinkinkithasirita-kotiri tsika ikantayita isaiki, opaita imonkara-yitakiri iriroriiti. Pinkimita-kota-jyaari tsika ikantakiro yawintaa-siritaari Pawa. ⁸ Irojatzi ikanta iroñaaka Jesús Saipatzii-totaari tsika ikanta-painta, ari ikantatityaani irirori. ⁹ Airo pisinitairi yamatawi-yitimi oyomitaan-tzirori kaari tampatzikata-tsini, kaari ikima-piintaitzi. Tima iriitaki Pawa tampatzika-sirita-kaayitairi, ikaminthaayitaira. Aririka ampinka-waiwityaaro iwaitari,

airo otampatzika-sirita-kaayitai. Tzimatsi matayiwita-karori iroka, titzimaita owamiitha-siritiri.

¹⁰ Okimiwaitakaro ontzimi-moyitaimi owakirari pomitai-rontsi, iriira nokantakotzi Yoka atsipiwinta-kairi arokaiti. Iriima ikaratzi jatakairori ipomiyitairi yatsipita-kaani ipomitairontsitiki isiya-kota-jyaari matakirori pairani anta Tasorintsi-thaantiki, airora okantaji inkarayitaji arokaiti. * ¹¹ Tima tsika ikanta yayiro pairani Ompira-tasorintsi-pirori iriraani ipiraitari inthompoi Tasorintsi-thaantiki onkantyaa impyaa-kotai-tantyaariri iyaari-pironka, yaayitziro iwatha ipiraitani othapitapaja nampitsi ari impomiyitirori. ¹² Ari okimitakari aajatzi, iwamaitakiri Jesús othapiki nampitsi, ari ikimaatsita-kowintantakari, ikapathai-nkataki iwamiitha-siriyitan-tairi. ¹³ Ontzimatyii ankimita-kaantiro arokaiti asitowa-tyiimi nampitsiki ajatatyi tsika isaiki Jesús, manintaari inkantaitai ikimitai-takiri pairani Jesús. ¹⁴ Tima aka tsika asaikayitzi iroñaaka airo okanta-jita-tyaani. Irootaki añaasiritan-tarori tsika anampita-jyaaro apaata. ¹⁵ Irootaki nokantan-tamirori: Ontzimatyii awisiryaawinta-piinta-jyaari Pawa, tima irootaki osiyarori atsipita-kaani, okantakaan-tziro yantzi-mota-kairi Saipatzii-totaari. Ankaaima-piroti, ankanti: “Iriitaki Nowinkathariti.” † ¹⁶ Ari okimitari aajatzi,

* **13:10** airora okantaji inkarayitaji arokaiti = ti isinitaantsiti iwaityaari † **13:15** Iriitaki Nowinkathariti = wairontsi

airo piwashaantziro kamiithata-tsiri, pimpa-wakaiyaa tzimi-motzimir. Irootaki kimitakarori ookimota-kariri pairani Pawa yasitakai-taniri yatsipita-kaitani. ¹⁷ Pimonkaratiro ikantzimirjiwayitziriri kimsanta-naatsiri, iriitaki aamaako-wintamiri. Iriitaki kamantairini apaata Pawa opaita awishimo-yitimiri yaamaako-wintayitakami. Pamina-minatiro airo itzimanta pimaimanitiri, irootaki onimotan-tantyaari yantawairi okaratzi yantayitziri irirori, awiroka amitako-yitana-jirini.

¹⁸ Pamana-kota-piintajina ari onkantyaa iñaantai-tyaanari tampatzika-siri nonatzii. Kimitaka irootaki nomatakiri. ¹⁹ Pamana-kota-piintajina aajatzi nojata-sitan-tyaamiri sintzini awirokaiti.

Owiraantarori withataantsi aajatzi tasonka-wintaantsi

²⁰ Namana-manatziri naaka Pawa, tima iriitaki kamiitha saikakaa-yitimini, iriitaki owañaajiriri pairani Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari ikamawitaka. Iriitaki Pawa kimitakaantakari iriipirori aamaako-wintariri ipira. Oshiki ikapathai-nkataki imonkaratan-taarori owakirari ikasiya-kaantaitani kantitaa-chani iroñaaka. ^{‡ 21} Namanako-wintakimi iwitsikasiritan-tyaamiri pimayitairo kamiithari inintakayimiri. Pamaniri aajatzi awiroka pimantan-tyaarori okaratzi onimotziriri, tima ayotzi iriita-jaantaki Jesús Saipatzii-totaari matakaironi. Irasi iwiro impinka-thaitairi irirori. Omapirowí.

[‡] **13:20** ipira = oisha

22 Iyikiiti, airo pisamaro piñaanatiro okaratzi nosankinata-kimiri, tima ti oshiki-piroti.

23 Nonintzi piyoti aajatzi imisitowai-tairi yasitako-witai-takari iyiki Timoteo. Aririka yariita-pajyaa aka, iriitaki nontsipata-nakyaari nojata-sitimi noñiimi. **24** Piwithatyaanari ikaratzi jiwaitzimiri anta, aajatzi pasini kimisantzin-kariiti. Ari ikimitari Italia-satzi-iti iwithayitami. § **25** ¡Onkamintha inisironkaitaimi maaroni awirokaiti anta! Omapirowí.

**Ashéninka Perené
Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New
Testament+)**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ashéninka Perené)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

4937822c-7fbb-5a7c-989d-ccf71fe482a2